

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)
P	1	Konsernihallinto	Läakekehityskeskukseen saaminen Turkuun vahvistamaan lääke- ja diagnostiikka-alan kehittymistä Suomen yhdeksi talouden kivijalaksi	-	-	Tavoite toteutunut.
P	2	Konsernihallinto	Saaristomerren suojelun toteuttaminen ja siihen riittävän rahoituksen saaminen, jotta maailman herkimman, kauneimman ja saastuneimman saariston tila paranee ja jotta se säilyy myös tulevien sukupolvien ilona ja vahvistaa alueemme luonnon monimuotoisuutta.	Timo Aro	12/2025	Jatketaan vaikuttamista, jotta hallitusohjelmaan kirjatut toimet Saaristomerren ja sen valuma-alueen ravinnekierron parantamiseksi toteutetaan täysimääräisesti ja niille varataan riittävät kohdenetut määrärahat valtion talousarviossa. Vaikutetaan siihen, että Saaristomerren tila huomioidaan myös Suomen kansallisessa ennallistamisuunnitelmassa. Tehostetaan edunvalvontaa yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Varsinais-Suomen liiton kanssa painottaen kansallisen edunvalvonnan lisäksi myös keskeisiä EU-instrumentteja, kuten CAP-valmistelua. Osallistutaan Saaristomerri-ohjelman alueelliseen yhteistyöhön ja pyritään varmistamaan alueellisten toimien vaikuttavuus ja skaalautuvuus.
P	2	Kaupunkiympäristö	Saaristomerren suojelun toteuttaminen ja siihen riittävän rahoituksen saaminen, jotta maailman herkimman, kauneimman ja saastuneimman saariston tila paranee ja jotta se säilyy myös tulevien sukupolvien ilona ja vahvistaa alueemme luonnon monimuotoisuutta.	Natalie Helenius	12/2025	Vuoden 2025 aikana toteutetaan hyväksytystä toimenpideohjelmasta 12 toimenpidettä, jotka jakaantuvat 4 eri vastuutaholle (ympäristönsuojelu, Itämerihaaste, kaupunkisuunnittelu- ja maanomaisuus sekä vihreä siirymä). Toimenpiteet liittyvät mm. vedenlaadun selvittämiseen, valuma-alueyhteistyöhön, jo selvitettyjen asioiden konkreettisiin toimenpiteisiin, hulevesien hallintaan ja viestintään.
P	3	Kaupunkiympäristö	Tunnin junan toteuttaminen ja investointipäätös uudelle ratayhteydelle siten, että junayhteys on otettavissa käyttöön 2030	Kimmo Suonpää	12/2025	Länsiradan edellyttämä KUTU-hanke valmistuu vuoden 2025 aikana
P	3	Konsernihallinto	Tunnin junan toteuttaminen ja investointipäätös uudelle ratayhteydelle siten, että junayhteys on otettavissa käyttöön 2030	Tuomas Heikkinen	12/2025	Jatketaan vaikuttamista yhteistyössä muiden yhteysvälin kuntien kanssa Länsiratahankkeen riittävän rahoituksen varmistamiseksi, jotta hanke voi siirtyä rakentamiskäyttöön vuoden 2025 aikana.
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikkumista koskevassa päätöksenteossa.	Jyrki Lappi	12/2025	Maankäytössä panostetaan hiilineutraalin kaupunkialueen saavuttamiseen vuoteen 2029 mennessä, mikä edellyttää energiatehokasta ja kestäviin liikkumismuotoihin kannustavaa yhdyskuntarakenteen kehitystä. Rakentamista ohjataan kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Tavoitteena on, että tiivistyville kestävan kasvun vyöhykkeelle sijoittuu asemakaavoitettavasta asuinrakennusosuudesta vähintään 90 %. Tie- ja katuliikenteen osalta tavoitteena on kasvihuonekaasupäästöjen puolittaminen vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä ja lisätä kestävien kulkutapojen kulkumuoto-osuutta 66 % n tasolle vuoteen 2030 mennessä. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä parannetaan erityisesti runkolinjastouudistuksen yhteydessä. Kaikissa kaavahankkeissa tehdään ilmastovaikutusten arviointi.
P	4	Konsernihallinto	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikkumista koskevassa päätöksenteossa.	Risto Veivo	5/2025	Ilmastosuunnitelmaa (päivitetty kv 16.5.2022 § 103) toteutetaan koko kaupunkikonsernissa ja siinä asetetut tavoitteet huomioidaan edelleen tehostetusti valmisteltavissa maankäytön, energian, rakentamisen ja liikkumisen suunnitelmissa ja toimenpiteissä. Investointeja vahvistetaan hyödyntäen EU:n hiilineutraalien kaupunkien mission ilmastokaupunkisopimuskokonaisuutta ja yhteistyötä. Valmistelussa sovelletaan kattavasti EU:n Vihreän rahoituksen taksonomiaa (ml. ilmastomuutoksen hillinnan ja sopeutumisen kriteerejä).
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikkumista koskevassa päätöksenteossa.	Sirpa Korte	12/2025	Folin runkolinjasto käynnistyy 7/25. Sähkösuiliikenteen osuus on yli puolet Folin liikennöntilokilometreistä ja kasvaa yhä kilpailutusten painotusten kautta. Yrityspalvelut on tuoteistettu ja yritysasiakkaiden määrä kasvaa. Lippujen hinnat pidetään houkuttelevina. Kaupunkipyöräjärjestelmä vastaa pyörämäärältään ja kautensa pituudelta asukkaiden tarpeisiin.
P	5	Konsernihallinto	Edistetään siirtymää kohti kiertotaloutta ja laaditaan toimenpideohjelman sen tueksi.	Risto Veivo	5/2025	Kiertotalouden tieläisiä (kh 22.11.2021 § 518) toteutetaan koko konsernissa ja resurssivisaus edistetään laajassa yhteistyössä alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Samanaikaisesti arvioidaan tieläisten toteutumista ja päivitetään tarvittaessa sen tavoitteita, lähestymistapaa ja sisältöä niin, että mahdollinen päivitetty tieläistä voidaan tuoda päätöksentekoon viimeistään vuoden 2026 aikana. Kiertotalousratkaisulla tavoitellaan vaikuttavuutta ilmastomuutoksen hillintään, luonnon monimuotoisuuteen sekä alueen vetovoimaan ja kilpailukykyyn. Turun roolia kiertotalouden kansainvälisessä yhteistyössä vahvistetaan erityisesti osallistamalla vahvasti ICLEI-verkoston työhön ja ohjaukseen.
P	6	Konsernihallinto	Selvitetään päästöbudjetointia tavoitellen sen ottamista osaksi talousarvioprosessia.	Risto Veivo	5/2025	Ilmastoperusteet tuodaan edelleen tehostetusti valmisteltaviin maankäytön, energian, rakentamisen ja liikkumisen suunnitelmiin, investointeihin ja esityksiin/päätöksiin hyödyntäen ilmastobudjetointia ja soveltamalla EU:n Vihreän rahoituksen taksonomiaa. Ilmastobudjetoinnin ylläpidon ja kehittämisen edellytykset turvataan ja vihreän siirtymän investointeja vahvistetaan aktiivisesti yhteistyössä kumppanien kanssa. Turun ilmastosuunnitelma 2029 edellyttää kaupungin metsäomistuksen kasvattamista metsityksen lisäksi maahankinnoin. Selvitetään vuoden 2025 aikana tehokas mekanismi hiilinielujen kasvattamiseksi maahankintojen avulla ja päätetään sen käyttöönottamisesta kaupungin hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi.
P	7	Konsernihallinto	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä koskien Turun hiilineutraalisuus 2029 -ohjelmaa. Päivitetään toimenpideohjelman huomioiden, että suhteellisesti suurin päästövähennystavoite kohdistuu tulevalla kaudella liikenteeseen.	Risto Veivo	5/2025	Ilmastosuunnitelmaa toteutetaan koko konsernin toimesta kaupunginhallituksen ja -valtuuston seurannassa. Samanaikaisesti suoritetaan ilmastosuunnitelman valtuustokausittainen laaja arviointi- ja päivitystyö, jonka tuloksena tuodaan tehostetut toimet kohti vuotta 2029 sisältävä päivitetty ilmastosuunnitelma valtuuston päätettäväksi viimeistään kevään 2026 aikana. Kansalaisten, yritysten, yhteisöjen ja kehityskumppanien osallistumista vahvistetaan hyödyntäen EU-N hiilineutraalien kaupunkien missiota ja ilmastobudjetointia kehitetään edelleen ja vihreän siirtymän investointeja vahvistetaan ja vahditetaan. EU:n Vihreän rahoituksen taksonomia sovelletaan kattavasti konsernin ilmastoinvestointien ilasto-, luonto- ja kiertotalousvaikutavuuden arviointiin ja vahvistamiseen.
P	7	Kulttuuri	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä koskien Turun hiilineutraalisuus 2029 -ohjelmaa. Päivitetään toimenpideohjelman huomioiden, että suhteellisesti suurin päästövähennystavoite kohdistuu tulevalla kaudella liikenteeseen.	Rebekka Piippula	12/2025	Lounais-Suomen kirjastojen kestävan kehityksen tieläistä ja kestävyyslupauksen toteuttaminen. Henkilökunnan ehdotuksen mukainen ilmastoteko.
P	7	Kulttuuri	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä koskien Turun hiilineutraalisuus 2029 -ohjelmaa. Päivitetään toimenpideohjelman huomioiden, että suhteellisesti suurin päästövähennystavoite kohdistuu tulevalla kaudella liikenteeseen.	Petteri Järvi	12/2025	Museopalvelut kehittää omaa toimintaansa kestävämpään suuntaan Ekopassi-ympäristöjärjestelmän avulla. Alueellisessa vastuumuseotoiminnassa edistetään museoiden ilmastotyön vaikuttavuutta. Museopalveluiden Kohti ekologisesti kestävämpää julkista taidetta -hanke vahvistaa julkisen taiteen toimijoiden vuoropuhelua ja lisää kestävyysosaamista myös valtakunnallisella tasolla.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käytönlouuteen/investointiosaan 2025)
P	8	Kaupunkiympäristö	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi (LUMO-ohjelma). Asetetaan valmistelun pohjalta luontotavoite.	Olli-Pekka Mäki	12/2025	Vuoden 2025 aikana keskitytään erityisesti erilaisten selvitysten tekemiseen/teettämiseen sekä jatketaan luonnonhoito- ja ennallistamistöitä.
P	8	Konsernihallinto	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi (LUMO-ohjelma). Asetetaan valmistelun pohjalta luontotavoite.	Risto Veivo	5/2025	Luontopositiivisen kasvavan kaupungin lähestymistapaa kehitetään ja vahvistetaan. Luontotoimia kehitetään ja toteutetaan koko konsernissa sekä vahvassa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen kanssa niin, että luonnon monimuotoisuus ja ekologinen verkosto Turun alueella vahvistuu. Edistymistä seurataan, uusia toimenpiteitä luodaan jatkuvasti ja toteutuksesta viestitään aktiivisesti ja osallistavasti.
P	9	Kaupunkiympäristö	Perustetaan Malikkalan-Kuninkojan alueelle uusi luonnonsuojelualue.	-	-	Tavoite on toteutunut. Malikkala-Kuninkojan luonnonsuojelualueen perustamisesta on tehty päätös vuonna 2023.
P	10	Kaupunkiympäristö	Koulu- ja päiväkotitilojen tulee olla terveitä ja turvallisia. Päivitetään koulu- ja päiväkotiverkko vastaamaan asuinalueiden tarpeita ja laaditaan korjaus- ja uudisrakentamissuunnitelma väistötilatarpeineen. Vahvistetaan tilojen käyttöä koulun ulkopuolella.	Christina Hovi	12/2025	Kaavoitus- ja hankesuunnitteluprosessin loppuvaiheeseen. Kaavoituksessa priorisoidaan koulu- ja päiväkotihankkeita. Rakennuttamme uudiskohteet ja peruskorjaukset tilainvestointiohjelman mukaisesti.
P	10	Konsernihallinto	Koulu- ja päiväkotitilojen tulee olla terveitä ja turvallisia. Päivitetään koulu- ja päiväkotiverkko vastaamaan asuinalueiden tarpeita ja laaditaan korjaus- ja uudisrakentamissuunnitelma väistötilatarpeineen. Vahvistetaan tilojen käyttöä koulun ulkopuolella.	Minna Juselius	Palvelu- verkkotyö jatkuu. Tila- strategian päälinjaukset 2/2025. Koulu alustana - konseptointi 12/2025	Koulu- ja päiväkotiverkkosuunnittelua edistetään systemaattisesti. Toisen asteen koulutuksen verkoston tulevaisuuden tarpeet erityisesti tarkastelussa. Verkko- ja ohjausryhmä jatkaa toimintaansa. Muun muassa Karhunaukion monitoimitalon, Linnakaupungin monitoimitalon ja Jakarlan koulun pihaluoteista on tavoitteena tuottaa kaikenikäisiä aktiivisia ja motorisia taitoja kehittäviä kokonaisuuksia
P	11	Konsernihallinto	Kaupunkilaisten valinnanvapautta lisätään.	Minna Sartes	2/2025	Palvelustrategian linjauksista ja sisällöistä on päätetty ja niitä ehdotetaan osaksi uutta pormestariohjelmaa.
P	12	Konsernihallinto	Laaditaan palvelustrategia, jossa määritellään millaista laatua palveluilta odotetaan ja mitkä tuottamisen tavat voivat olla mahdollisia.	Minna Sartes	2/2025	Palvelustrategian linjauksista ja sisällöistä on päätetty ja ne tulevat osaksi uutta pormestariohjelmaa.
P	13	Konsernihallinto	Selvitetään mahdollisuudet koota ruotsinkieliset palvelut yhteen kokonaisuuteen.	-	-	Tavoite toteutunut. Liittyi sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintaan ja toteutui osana Varhan käynnistymistä.
P	14	Konsernihallinto	Yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa luodaan kokonaisvaltainen hyvinvoinnin edistämisen toimintamalli vuoden 2023 alkuun mennessä.	Maarit Luukka	8/2025	Järjestöjen ja Varhan kanssa on sovittu yhteistyökäytännöt ja toimintaa kehitetään osana perustoimintaa. Hyte-avustusten uudistuksen toimivuutta seurataan.
P	15	Liikunta	Leikkipaikkojen yhteyteen suunnitellaan aikuisten lähiliikuntaa tukevia toimintoja. Liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan ikäihmisten liikkumisen tarpeet.	Markus Kalmari	12/2025	Yhteistyössä liikuntapalveluiden ja kaupunkiympäristön kunnossapidon kanssa kehitetään leikkipaikkoja kaikenikäisten kohtaamispaikoiksi. Liikunnan ja leikin yhdistämisen kehittämiseksi perustettu poikkihallinnollinen työryhmä (projekti- ja ohjausryhmä) jatkaa toimintaansa. Muun muassa Karhunaukion monitoimitalon, Linnakaupungin monitoimitalon ja Jakarlan koulun pihaluoteista on tavoitteena tuottaa kaikenikäisiä aktiivisia ja motorisia taitoja kehittäviä kokonaisuuksia
P	15	Kaupunkiympäristö	Leikkipaikkojen yhteyteen suunnitellaan aikuisten lähiliikuntaa tukevia toimintoja. Liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan ikäihmisten liikkumisen tarpeet.	Mari Helin	12/2025	Suunnittelussa ja toteutuksessa ikäihmisten huomioiva toimintatapa vakiinnutetaan toimintatapana osaksi leikkipaikkojen suunnittelua.
P	16	Lapset ja nuoret	Edistetään nuorisotyön ja kolmannen sektorin yhteistoimintaa ja vuoropuhelua, jotta kolmas sektori olisi aktiivisesti edistämässä nuorten olja koronasta toipumisessa.	Anu Parantainen	5/2025	Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöjen kanssa laadittu kumppanuussopimuksen käyttöönotto lasten ja nuorten palvelukokonaisuudessa. Harrastekortin käyttöönoton edistäminen.
P	16	Lapset ja nuoret	Edistetään nuorisotyön ja kolmannen sektorin yhteistoimintaa ja vuoropuhelua, jotta kolmas sektori olisi aktiivisesti edistämässä nuorten olja koronasta toipumisessa.	Annina Lehtio-Vainio	12/2025	Käynnistyneet nuorisojärjestöfoorumit sekä uudistunut nuorison järjestökirjeitä jatketaan. Avustusten osalta järjestöjä ja tarpeita kuullaan. Yhteistyötä järjestöjen kanssa jatketaan, mm. Poikien talon käynnistynyt toiminta Vimmassa. Yökahvilalle suunnitellaan jatkoa.
P	17	Liikunta	Kouluihin toteutetaan luontaiseen liikkumiseen innostavia kokeiluja, joiden suunnittelussa kuunnellaan lapsia ja nuoria.	Markus Kalmari	12/2025	Lasten ja nuorten liikuntapalvelutuotteiden ja harrastamisen Turun mallin kehittämistä jatketaan toiminta- ja hankesuunnitelmien mukaisesti. Koulut toteuttavat vuosittain Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnit sekä koulukohtaiset toimintasuunnitelmat oppilaiden liikkeen lisäämiseksi liikuntapalveluiden sekä kasvatuksen- ja opetuksen palvelukokonaisuuden tuella. Arvioinnit käsitellään ja niiden pohjalta muodostetaan kaupunkitasoiset yhteiset tavoitteet sekä luodaan koulukohtaiset toimintasuunnitelmat Liikkuva koulu -toiminnalle. Toimintasuunnitelmien toimeenpanossa osallistetaan lapsia ja nuoria. Turun peruskoulujen aktiivisempaa toimintakulttuuria kehitetään saadulla Suomi Liikkeelle -avustuksella. "Pulssihetkiä perusopetukseen" -hanke lisää toiminnallisuutta ja pulssihetkiä koulupäivien sisälle sekä edistää opettajien osaamista. Hanke vahvistaa muutosta uudenlaiseen toimintakulttuuriin kehittäen toimintamallia tukemaan kouluja Liikkuva koulu -toiminnan suunnittelussa, liikuttamisessa ja arvioimisessa. Muun muassa muokkaamalla liikuntapalveluiden koululiikunnanohjaajien työnkuvia sekä hankkimalla liikuntatavotteita/älykelloja fyysisen aktiivisuuden ja sen kehittämisen seurantaan.
P	18	Kulttuuri	Tavoitteena on, että jokaisella turkulaisella on mahdollisuus osallistua ja tehdä sekä kokea kulttuuria iästä tai elämäntilanteesta riippumatta.	Anu Laitila	5/2025	Kirjasto: Monikielisten asukkaiden tavoittaminen palveluiden pariin. Pikkuväen taidepolun, Elämyspolun ja toiselle asteelle suunnattujen kokonaisuuksien toteuttaminen suunnitelman mukaisesti. Museo: Valtuusto päätti 2024 kokoelmakeskuksen ja kaupunginarkiston päätarkistuksen toteuttamisesta omalla kiinteistötyötyöllä. Kokoelmien valmistelu muuttoon jatkuu vuonna 2025. Kokoelmakeskuksen tiloja suunnitellaan yhdessä kaupunginarkiston ja tilapalveluiden kanssa. Museon kokoelmat on suljettu. TFO: Pikkuväen taidepolku ja Elämyspolku ovat osa perustoimintaa. Uusien yleisöjen tavoittaminen ja konserttikynnyksen madaltaminen yleisötyön kehittämisen myötä, uusia hankintatapoja tahtaavien kampanjoiden luominen, tuotepaketin raatointi ja yhteistyöprojektit. Yleisötyölle ja jalkautumiselle korvamerkityt viikot sekä kevät- että syyskaudella.
P	18	Lapset ja nuoret	Tavoitteena on, että jokaisella turkulaisella on mahdollisuus osallistua ja tehdä sekä kokea kulttuuria iästä tai elämäntilanteesta riippumatta.	Anu Parantainen	12/2025	Vuoden 2025 aikana jatketaan Harrastamisen Turun mallin ja Harrastamisen Suomen mallin toimenpiteiden toteuttamista. Harrastekorttimallia saadaan käyttöön vuoden 2025 alusta. Harrastekorttiin kytketään mahdollisuuksien mukaan liikunnan lisäksi myös kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksia. Nuorisopalvelut tarjoaa niin aluulisesti kuin myös keskitetysti (alueellinen nuorioito, Vimma, bändi- ja musiikkitoiminta, Cube) harrastamisen mahdollisuuksia helposti saatavina ja pääosin maksuttomina palveluina. Palveluiden tuottamisessa kuullaan nuoria aktiivisesti. Nuoret ovat olleet myös mukana tuottamassa sisältöjä ja tapahtumia. Nuorten omaehtoisia harrasteryhmiä tuetaan mm. mahdollistamalla maksuttomia ja turvallisia tiloja.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)
P	19	Kulttuuri	Perustetaan Turkuun Taiteiden talo -konsepti.	Anu Laitila	5/2025	Taiteen talon ensimmäinen peruskorjausvaihe on valmistunut ja tilat ovat täysimääräisesti käytössä. Toinen laajempi peruskorjauskokonaisuus käynnistyy syksyllä. Tapahtumamäärä kasvaa merkittävästi vuonna 2024 avautuneiden Kriittisen Gallerian, Galleria Askin, Kino Killan ja WAMin operoiman Kilta gallerian myötä.
P	20	Liikunta	Valtuuston hyväksyttäväksi tuodaan liikuntaverkkoselvitys.	Markus Kalmari	12/2025	Liikuntapaikkaverkkoa kehitetään kaupunginhallituksen kevaalla 2022 tekemän toimeenpanopäätöksen sekä syksyllä 2024 kaupunginhallitukselle vietävän liikuntapaikkaverkon kehittämissuunnitelman toimeenpanopäätös osana 2 mukaisesti. Kehittämissuunnitelmaan sisältyvän liikunnan avustajajärjestelmän ja kunnallisten liikuntatilojen hinnoittelun uudistus otetaan käyttöön vuonna 2025.
P	21	Kulttuuri	Kulttuuri on osa hyvää elämäntilaa ja jatkuvaa oppimista, ja kulttuurilla on erityinen merkitys hyvinvoinnin edistämiseksi ja yksinäisyyden torjumiseksi.	Anu Laitila	12/2025	Kirjasto: Lukutaitotyö lukutaitostrategian tavoitteiden mukaisesti, varhaisen lukutaidon tukeminen (Kirjasto täynnä lapsia -projekti). Demokratiatyön painopisteitä ovat kuntavaalit ja demokratia- ja huomioiminen.
P	21	Lapset ja nuoret	Kulttuuri on osa hyvää elämäntilaa ja jatkuvaa oppimista, ja kulttuurilla on erityinen merkitys hyvinvoinnin edistämiseksi ja yksinäisyyden torjumiseksi.	Annina Lehtio-Vainio	12/2025	Nuoria osallistavassa taide- ja musiikkitoiminnassa tehdään moniammatillista ennakointia ja ennaltaehkäisevää työtä. Nuorille ja nuorille aikuisille mahdollistetaan taiteen, kulttuurin, luovuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia saavutettavissa ja turvallisissa toimintaympäristöissä. Palveluja tuotetaan Vimmassa, musiikkitoiminnan tilassa Auran Panimolla sekä erilaisissa tapahtumissa, nuorten toimintaympäristöissä ja yhteis-työssä eri tahojen kanssa. Palvelut sisältävät kaikille avointa taide- ja musiikkitoimintaa, harrastusryhmiä, pienryhmiä, pienryhmätoimintaa sekä esitys- ja tapahtumatointia. Nuoret ovat myös aktiivisessa roolissa palvelujen ja tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa. Yhteistyötä kaupungin eri kulttuuritoimijoiden kanssa kehitetään ja lisätään. Nuorisopalvelut mukana kaupunkitasoisessa harrastamisen koordinoimisen edistämiseksi.
P	22	Kulttuuri	Turkulaiset taiteilijat ovat kulttuurikaupungin vahvuus ja luovien alojen merkitys kasvaa myös taloudellisessa mielessä koko ajan.	Irina Niemimäki	6/2025	Taiteen- ja kulttuurintekijöiden työ- ja toimintaedellytyksiä vahvistettu esim. osaamisen lisäämisen toimenpitein sekä näkyvyyttä lisäävää tuomalla taidetta kaupunkitilaan. Taidekentän työ- ja toimintaedellytyksiä edistetty ja uusia yhteistyömuotoja kartoitettu kansainvälistymisen ja matkailun näkökulmasta. Työllisyyttä edistetty vahvistettu verkostoyhteistyöllä ja -toiminnalla sekä valtakunnallisella Kulttuuripankki-verkkopalvelun käyttöönottolla Turussa ja maakunnassa. Luovan alan ja elinkeinoelämän välistä vuoropuhelua vahvistettu ja kartoitettu uusia yhteistyömalleja. Yhteisfoorumia taide- ja kulttuurikentän kanssa jatkettu ja erilaisia verkostoyhteistyömuotoja järjestetty. Tilojen avaamisen kokeiluja käynnissä luovien tilatarkkailijoiden avulla. Kulttuurin välitilat ja Pop up Turku ohjelmahaku -toimintamallit siirretty tuetusti kulttuurin edistämisen vastuualueelle. Tuettu ilmastotavoitteiden saavuttamista edistämällä kestävä kulttuuria ja osallistamalla alueen taide- ja kulttuuritoimijoita kiertotalouden edistämiseen.
P	23	Kasvatus ja opetus	Laajennetaan peruskoulun erikoisluokkatoimintaa. Lisätään kielipainotteisen varhaiskasvatuksen tarjontaa.	Timo Jalonen	8/2025	Toteutetaan lautakunnan 2/2024 päätöksen mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa kehitetään yhteistyötä Turun yliopiston kanssa, jolloin yliopiston opiskelijat pitävät esiopetusryhmissä kielisuihkutusta/interventioita: espanja, saksa ja ranska.
P	24	Kasvatus ja opetus	Selvitetään varhaiskasvatushenkilöstön mahdollisuudet täydennyskoulutukseen.	Vesa Kulmala	12/2025	Jatketaan toimenpiteitä tukea varhaiskasvatuksen henkilöstön osallistumista tutkimukseen ja koulutukseen kaupunginhallituksen päätöksen (Kh 19.12.2022 § 521) mukaisesti. Varhaiskasvatusta ja sen erilaisia työllistymismahdollisuuksia tehdään tunnetuksi työllisyysvalmentajien sekä OMA-valmentajien ja muiden asiakastyötä tekevien kanssa, lisäksi kehitetään viestintää. Tuetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön osallistumista täydennyskoulutukseen.
P	25	Kasvatus ja opetus	Turku on Suomen paras toisen asteen kouluttaja. Jokainen nuori valmistuu vähintään 2. asteen tutkintoon. Selvitetään lukiokoulutuksen laajentamista, jotta entistä useammalla turkulaisnuorella on mahdollisuus lukiopintoihin Turussa.	Timo Jalonen	12/2025	Turun ammatti-instituutin palveluverkkotyö ja Taito-kampuksen rakentaminen ovat käynnissä. Koulussa huolta-aiheuttavien oppilaiden tilannetta sekä toisen asteen läpäisyä seurataan säännöllisesti osana oppivelvollisuuden toteutumista.
P	26	Kasvatus ja opetus	Työskennellään tinkimättä turvallisen koulunkäynnin eteen mm. ehkäisten koulukiusaamista ja -väkivaltaa.	Timo Jalonen	8/2025	Toimintamalli käytössä ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää, häiriökäyttäytymistä ja väkivaltaista käytöstä varhaiskasvatuksessa ja kaikilla kouluasteilla. Koulujen ja oppilaitosten turvallisuutta edistävät työkalut ovat käytössä.
P	27	Kasvatus ja opetus	Vahvistetaan oppilaiden oppimisen tukea ja oppilashuoltoa. Huolehditaan ns. positiivisen diskriminaation rahoituksesta tavoitellen jatko-opinnot mahdollistavan kielitaidon oppimista kaikille. Vahvistetaan vanhempien ja oppilaiden osallisuutta koulupolkuun.	Timo Jalonen	8/2025	Oppimisen tuen strategioiden sekä yhteisöllisen opiskeluohjelmien toteutumista tukevat toimintamallit ovat käytössä eri kouluasteilla ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Jatketaan positiivisen erityiskohtelun rahoituksella tehtävien toimien toteuttamista sekä seurataan uudistetun rahoitusmallin vaikuttavuutta.
P	27	Lapset ja nuoret	Vahvistetaan oppilaiden oppimisen tukea ja oppilashuoltoa. Huolehditaan ns. positiivisen diskriminaation rahoituksesta tavoitellen jatko-opinnot mahdollistavan kielitaidon oppimista kaikille. Vahvistetaan vanhempien ja oppilaiden osallisuutta koulupolkuun.	Anu Parantainen	12/2025	Tuetaan ja edistetään osana lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden muutoshanketta Maan paras oppimispolku -toteutumista (Osaamisen kärkihanke). Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden Lanu-ydinryhmä ohjaa ja yhteissuunnittelee toimenpiteitä, joilla vahvistetaan oppilaiden oppimisen tukea moniammatillisena yhteistyönä. Erityinen huomio vuonna 2025 on lukutaidon kehittämisessä ja vahvistamisessa. Yhdessä kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa toteutetaan kotien ja huoltajien osallisuutta tukevia toimenpiteitä hyödyntäen esim. koulujen pihojä (Yhteisöllisyyden kärkihanke)
P	36	Kulttuuri	Taide, kulttuuri ja luovat alat vahvistavat hyvinvointia sekä alueen elinvoimaa.	Anu Laitila	9/2025	Museopalvelut: WAMin peruskorjaus ja laajennustyö on käynnissä. Näyttely- ja yleisötyötä toteutetaan Taiteen talon Kilta Galleriassa. Kuvataiteen toimintoja kehitetään vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin sekä kansainvälisesti verkostoituneessa taidemaailmassa toimimiseen. Historian ja tulevaisuuden museo: museon alueen kaavaehdotus on valmisteluvaiheessa. Ehdotus tulevasta organisaatiomallista viedään päätöksentekoon. Tehdään päätös hankkeen toisesta toteutusvaiheesta ja määrärahavaraksesta. TFO: Musiikkitalo Fuugaan siirtymisen valmistelu- ja suunnittelutyö talon operaattorin kanssa, laaja-alaisesti erilaisille kohderyhmille suunnatun kansainvälisen tason konsertti- ja tapahtumatoinnin tuottaminen ja ylläpitäminen.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)
P	37	Liikunta	Liikunnan tulee olla osa lasten päivää myös kouluissa. Koulujen opetustilojen, pihojen ja koulumatkojen tulee innostaa luontaiseen liikkumiseen	Markus Kalmari	12/2025	Koulut toteuttavat vuosittain Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnit sekä koulukohtaiset toimintasuunnitelmat oppilaiden liikkeen lisäämiseksi liikuntapalveluiden sekä kasvatuksen- ja opetuksen palvelukokonaisuuden tuella. Arvioinnit käsitellään ja niiden pohjalta muodostetaan kaupunkitasoiset yhteiset tavoitteet sekä luodaan koulukohtaiset toimintasuunnitelmat Liikkuva koulu -toiminnalle. Toimintasuunnitelmien toimeenpanossa osallistetaan lapsia ja nuoria. Turun peruskoulujen aktiivisempaa toimintakulttuuria kehitetään saadulla Suomi Liikkeelle -avustuksella. "Pulssihetkiä perusopetukseen" -hanke lisää toiminnallisuutta ja pulssihetkiä koulupaivien sisälle sekä edistää opettajien osaamista. Hanke vauhdittaa muutosta uudentalaiseen toimintakulttuuriin kehittämällä toimintamallia tukemaan kouluja Liikkuva koulu -toiminnan suunnittelussa, liikkumisessa ja arvioimisessa. Muun muassa muokkaamalla liikuntapalveluiden koulullikunnonohjaajien työnkuvia sekä hankkimalla liikemittareita/alykelloja fyysisen aktiivisuuden ja sen kehittämisen seurantaan. Koulupihojen viihtyisyyttä ja aktiivointia selvitetään lasten ja nuorten muutoshaankeen koordinoimana. Lisäksi peruskorjattavien sekä uusien koulujen ja päiväkotien pihalueita kehitetään kaikkia kuntalaisia liikuttavina kokonaisuuksina osana lähiliikuntapaikkaverkoston kehittämistä. Lasten koulumatkapyöräilyä sekä pyöräilytalojen kehittämistä tuetaan Scale-up-hankkeesta sen päättymiseen (5/2025) asti.
P	37	Kaupunkiympäristö	Liikunnan tulee olla osa lasten päivää myös kouluissa. Koulujen opetustilojen, pihojen ja koulumatkojen tulee innostaa luontaiseen liikkumiseen	Sirpa Korte	12/2025	Kestävän kaupunkiliikunnan suunnitelma SUMP on hyväksytty valtuustossa. SUMP on pohjana kestävän liikunnan osuuden lisäämiselle. Pyöräilyopetus (hankkeissa) ja joukkoliikenteen käytön opetus (Ykkösten Foli) ovat osa liikumispalvelujen toimintaa.
P	38	Konsernihallinto	Edistetään hyvää tiedolla johtamisen kulttuuria. Perustetaan yhteistyössä alueen yliopistojen kanssa arviointipaneeli arvioimaan kärkihankkeiden toimenpideohjelmia, toteutumista ja vaikuttavuutta.	Björn Gronholm	4/2025	Toimenpide aloitettu ja valmistuu 2025 alussa.
P	39	Kaupunkiympäristö	Luodaan Turkuun asiointitili, jota kautta on helppo hoitaa asioita sujuvasti ajasta ja paikasta riippumatta. Hyödynnetään digitaalisuutta ja dataa myös osana kaavoitusta, luvitusta, katujen ja katuverkon kunnossapitoa ja opastuksia.	Annika Alppi	12/2025	Asiointi.fi-tilin (entinen ePermit) kehittäminen jatkuu Trimblen kanssa yhteistyössä. Erityisesti rasite- ja yhteisjärjestelyhakemusten sekä toimenpidepyyntöjen käsittely sähköisessä järjestelmässä.
P	39	Konsernihallinto	Luodaan Turkuun asiointitili, jota kautta on helppo hoitaa asioita sujuvasti ajasta ja paikasta riippumatta. Hyödynnetään digitaalisuutta ja dataa myös osana kaavoitusta, luvitusta, katujen ja katuverkon kunnossapitoa ja opastuksia.	Johanna Ritvanen	12/2025	Työstetään pilottitarkaus (MVP) asiointitilistä edellisen vaiheen ja kansliapäällikön jorin tekemän skenaarioinlauksen ja päätöksen mukaisesti vuonna 2025. Tehdään kilpailutus, edellisen vaiheen määrittelyjen tarkennettujen tuotosten mukaisesti. Palvelun kehittämisen käynnistäminen ja kehittäminen valitun kumppanin ja asiakkaiden kanssa. Ensimmäisen version käyttöönotto vuonna 2025.
P	40	Konsernihallinto	Rakennuttamisessa siirrytään malliin, jossa rakennuttaminen ja uusien kaupungin tilojen omistaminen siirretään perustettavaan tai olemassa olevaan yhtiöön. Yhtiö ottaa vastuulle myös kiinteistöjen ylläpidon.	Jarkko Virtanen	6/2025	Kaupunginhallitus on päättänyt, että uudisrakennushankkeet toteuttaa lähtökohdaisesti Koy Turun Monitoimittilat ja toteutus vahvistetaan kunkin hankesuunnitelman hyväksymispäätöksen yhteydessä. Konsernijaosto päättää yhtiön strategisuudesta ja hallituksen kokoonpanosta 9/2024, minkä jälkeen yhtiö rekrytoi toimitusjohtajan. Yhtiö toimii asetun tavoitteen mukaisesti vuonna 2025.
P	41	Konsernihallinto	Resursoidaan ja vakiinnutetaan asukkaiden osallisuuteen liittyviä toimintamalleja, kuten kansalaispaneelit. Asukasbudjetoinnin osuutta kasvatetaan. Huolehditaan erityisesti nuorten osallisuudesta.	Minna Sartes / Aino Pohjanvirta	12/2025	Paivitetään osallisuuden toimintamalli. Järjestetään kaksi kansalaispaneelia, lisätään puntaroivien menetelmien osaamista työntekijöiden keskuudessa, pilotoidaan eva-mallia ja toteutetaan asukasbudjetin lapimenneet hankkeet.
P	42	Konsernihallinto	Varmistetaan, että ikäkaarimallin mukainen palvelujajattelu tulee osaksi toimintaa.	Minna Sartes	11/2025	Uuden Turun yhteisvaikutaviin toimitoihin sisällytetään lasten ja nuorten sekä muiden pilottihankkeiden lisäksi edistetään toimintamallin rakentamista muille ikäryhmille. Työikäisten osalta toimintamalli rakentuu osana TE-uudistusta ja hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan sisällytetään ikäihmistien osuus.
P	42	Lapset ja nuoret	Varmistetaan, että ikäkaarimallin mukainen palvelujajattelu tulee osaksi toimintaa.	Anu Parantainen	6/2025	Jatketaan yhteisvaikutavan johtamis- ja palvelumallin rakentamista lasten ja nuorten palvelukokonaisuudessa sekä laajemmin uuden Turun rakenteessa. Vahvistetaan osana vuosisuunnitteluprosessia.
P	43	Konsernihallinto	Seurataan johtamisjärjestelmän muutoksen vaikutuksia ja onnistumista säännöllisesti valtuustokauden aikana ja asetetaan muutokselle tarkempia osatavoitteita.	Minna Sartes	9/2025	Toiminta- ja johtamisjärjestelmän viimeistely keväällä ja toteutus kuntavaalien jälkeen.
P	44	Konsernihallinto	Tavoitteena on, että Turku on vetovoimainen työnantaja. Henkilöstön osaamista arvostetaan ja kannustetaan ja tuetaan oman osaamisen kehittämiseen. Panostetaan henkilöstön hyvinvointiin.	Sinikka Valtonen	12/2025 (jatkuva tavoite)	Kunta 10 -tulosten sekä omien kyselyiden pohjalta tuetaan työhyvinvointitoimia kaupunkitasoisesti sekä palvelualueilla niin, että tavoite "työ lisää hyvinvointia" on elävä kirjaus. Osaamisen kehittämisessä ensisijaiset valineet ovat päivitetty koulutussuunnitelma ja tavoite- ja kehityskeskustelu, jossa tavoitteet tekemiselle ja osaamisen kehittämiseksi sidotaan kaupungin strategisiin tavoitteisiin. Varmistetaan uuden KEVAN pulssikyselyn avulla ajantasainen työhyvinvoinnin tilannekuva ja tukeminen palvelualueilla.
P	45	Konsernihallinto	Toiminnan kantavana periaatteena on asukas- ja asiakaslähtöisyys, jonka tuloksena turkulaisten ja Turussa toimivien tulee saada parempaa palvelua nopeammin.	Minna Sartes	12/2025	Integraation ydinprosessien toimintamallien vahvistaminen kaupungin toiminnassa. Toimintamallia rakennetaan ja vahvistetaan seuraavissa projekteissa yritysasiakkuuksien ja -asiointien hallinnan hanke, asiointitilin kehittäminen, nuorten asiakasohjauksen hanke, kaikkikanavaisen neuvonnan projekti ja asiakasymmärryksen lisääminen. kaupunkitasolla
P	45	Kaupunkiympäristö	Toiminnan kantavana periaatteena on asukas- ja asiakaslähtöisyys, jonka tuloksena turkulaisten ja Turussa toimivien tulee saada parempaa palvelua nopeammin.	Christina Hovi	12/2025	Kaupunkiympäristön asiakaspalvelua kehitetään muuttuneiden tarpeiden pohjalta. Foli seuraa asiakastytyvyyttä ja kehittää toimintaa tulosten pohjalta. Kaavoituksessa ja rakennusvalvonnassa toimintaa kehitetään asiakastytyvyysskyselyiden perusteella. Kaupunkiympäristön kunnossapidossa toimintaa kehitetään palautteiden pohjalta.
P	46	Konsernihallinto	Toteutetaan omistajapolitiikan linjauksia määrätietoisesti ja loogisesti siten, että yhtiöt voivat toimia tehokkaasti valitulla toimintatavalla toimintaympäristön haasteet huomioiden.	Jarkko Virtanen	1-12/2025 Jatkuva tavoite	1-12/2025 Jatkuva tavoite
P	47	Kulttuuri	Koronan aikana olemme osoittaneet olevamme tarvittaessa nopea ja ketterä toimija	Anu Laitila	9/2025	Kirjasto: kirjaston palautusautomaation ja sisälogistiikan uudistaminen ja tehostaminen. TFO: digitaalisilla palveluilla turvataan alueellisia kulttuuripalveluita sekä ihmisten osallisuutta ja osallistumista. Säännöllisten liveverkkoalohetysten toteutus, digitaalisten konserttien verkkokirjaston ylläpitäminen sekä uusien yleisötyökonserttitalenteiden tuotanto.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)
P	47	Lapset ja nuoret	Koronan aikana olemme osoittaneet olevamme tarvittaessa nopea ja ketterä toimija	Annina Lehti-Vainio	6/2025	Digitaaliseen nuorisotyölle on laadittu toimintasuunnitelma, jonka tavoitteena on tehdä nuorisotyöstä entistä saavutettavampaa ja mielekästä käyttämällä digitaalisia välineitä ja alustoja, tarjota nuorille monipuolista toimintaa, joka yhdistää digitaalisen ja fyysisen maailman, auttaa kehittämään digitaalisia taitoja ja tukea nuorten osallisuutta yhteiskunnassa. Toimintaa toteutetaan sekä verkossa että nuorisotiloja kiertävä Digipajassa. Verkko toimintoihin kuuluu mm. Turku Game Academyn Discord-serveri (Discord), jossa voidaan keskustella mm. digitaalisista peleistä ja roolipeleistä osana pelikasvatusta. Kiertävässä Digipajassa rakennetaan mm. yhteisöllisesti digitaalista Turku Minecraftissa ja opetellaan erilaisia digitaalisia taitoja, kuten kuva-, äänin- ja videoeditointia, sekä keinoalyn hyödyntämistä. Digitaalinen toimintaympäristö on jatkuvasti muuttuvaa ja kehittyvää ja toimintaa toteutetaan nuorten tarpeista lähtien.
P	48	Konsernihallinto	Huolehditaan kansainvälisen koulun jatkosta ja siirrosta keskustan lahistolle (esimerkiksi Itäharjulle).	Mlnna Juselius	Tilat käyttöön- otettavissa 2026	Kiinteistössä toteutetaan omistajan toimesta suunnitellut muutostyöt, jotta tilat voidaan ottaa käyttöön 2026.
P	49	Konsernihallinto	Toimitaan aktiivisesti sellaisissa kansainvälisissä verkostoissa, jotka tukevat Turun omien tavoitteiden saavuttamista.	Björn Grönholm	5/2025	Kaupunki jatkaa aktiivista toimintaa eri kansainvälisissä verkostoissa ja hakee verkostojen kautta edunvalvontaa etua, yhteistyökumppaneita, sparrausta sekä yhteistyöhankkeita. Kaupunki evaluoi jatkuvasti kansainvälisten verkostojen toimintaa ja tavoitteita erityisesti muuttuneen kansainvälisen poliittisen tilanteen takia.
P	50	Konsernihallinto	Turku on kansainvälinen kaupunki ja toivotamme kaikki uudet asukkaat tervetulleiksi. Huolehditaan uusien maahanmuuttajataustaisten turkulaisten kotoutumisesta kotouttamisohjelman mukaisesti.	Mika Helva	12/2025	Uuden 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutuslain mukaan tehdään kotouttamisohjelma, jossa kuvataan kotoutumisen palvelupolut. Tämä uusi ohjelma on sovitettu tehtävän työllisyysalueelle yhteisesti siten, että siihen tulee myös kuntien omat palvelut. Turun ohjelma kotoutumisen edistämiseksi on strateginen asiakirja on voimassa vuoden 2025 loppuun asti. Se voidaan jatkossa yhdistää kaupungin johonkin muuhun strategiseen ohjelmaan.
P	51	Kaupunkiympäristö	Kaupunkia tiivistetään täydennysrakentamalla hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle, huomioidaan lähiluonnon ja viheralueiden merkitys ja tarkastellaan palveluverkkoa uudet asuinalueet huomioiden. Lisätään erityisesti houkuttelevilla alueilla olevien pientalo- ja kerrostalotonttien tarjontaa ja laaditaan koko kaupungin kattava täydennysrakennusselvitys.	Jyrki Lappi	12/2025	Otetaan raitiotiehanke huomioon kaikkensa maankäytön ja palveluverkon kehittämisessä. Kasvatetaan kaava- ja tonttivarantoa. Kaavoituksen tavoitteet kerrosalan lisäykselle vuonna 2025 ovat asuinpienalojen osalta 40.000 kem ² , kerrostalojen osalta 135.000 kem ² ja työpaikkatonttien osalta 64.000 kem ² . Pientalokaavoituksen lisäksi tavoitellaan seudullisen asunto- ja maapolitiittisen ohjelman mukaisesti kolmen vuoden varantoa tulevina vuosina. Pientalotonttien tarjontaa parannetaan aktiivisesti täydennysrakentamisselvityksen mukaisilla toimenpiteillä ja lisäksi erillisillä kaavahankkeilla erityisesti Hirvensalossa, Skanssissa, Yli-Maariassa ja Jäkärlässä. Laaditaan asukastytyväisyyskysely lähiainoina valmistuneille asuinalueille.
P	52	Kaupunkiympäristö	Huolehditaan, että kaupungissa liikkuminen on sujuvaa ja että keskusta säilyy saavutettavana kaikilla liikennemuodoilla.	Jyrki Lappi	10/2025	SUMP:n ja SULP:n (1. vaihe) toteuttaminen sekä keskustan liikennesuunnitelman tuominen päätöksentekoon. SULP:n toisen vaiheen valmistelu ja päätöksenteko. Keskustan liikennesuunnitelmassa esitettävien toimenpiteiden jatkosuunnittelu. Edistetään pyöräilyn tavoiteverkon sekä kävelyn ja oleilun kehittämissuunnitelmien suunnittelua.
P	52	Kaupunkiympäristö	Huolehditaan, että kaupungissa liikkuminen on sujuvaa ja että keskusta säilyy saavutettavana kaikilla liikennemuodoilla.	Sirpa Korte	12/2025	Runkolinjasto alkaa 1.7.2025. Fölin CRM:ää kehitetään. Edistetään liityntäpysäköintimahdollisuuksia Föli-alueella. Toimitaan aktiivisesti skuaityyhteistyössä ja hyödynnetään mahdollisen uuden lainsäädännön antamia mahdollisuuksia skuaityyhteistyön turvallisuuden parantamiseksi. Huolehditaan edelleen siitä, että föllarit vastaavat kysyntään keskustan alueella erinomaisesti.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Jyrki Lappi	12/2025	Toteutetaan kaupungin hyväksytyn liikenneturvallisuussuunnitelman mukaista toimenpideohjelmaa sekä keskustan liikenneturvallisuussuunnitelmaa.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Kimmo Suonpää	12/2025	Energiatohokkuuden ja turvallisesti käytettävien toimitilojen toteuttamisen toimintamalli vakiinnutetaan osaksi toimintaa siten, että toimitilojen toteuttamisen huomioidaan laajasti myös esteettömyysnäkökulmat
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Risto Peltonen	12/2025	Parannetaan aiempien vuosien mukaisesti skuaityyhteistyötä ja turvallista liikkumista. Turku on aktiivinen jäsen valtakunnallisessa yhteistyössä ja mikroliikkumisen lakimuutostarpeiden perustelemisessa. Mahdollinen lakimuutos voi antaa kaupungille mahdollisuudet skuaityyhteistyön määrän ja toiminnan ohjaamiseen, ja tällä tavalla pystytään parantamaan kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pienehköissä, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Jyrki Lappi	12/2025	Edistetään kaupunginhallituksen helmikuussa 2023 hyväksymiä kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteitä. Kaavoitusaloitteet käsitellään 3 kk:n kuluessa aloitteen saapumisesta. Merkittävien asemakaavojen mediaani aloituksesta asemakaavan hyväksymiseen on enintään 24 kk ja aloitteen jättämisestä kaavan käynnistymiseen kuluu odotusaikaa lyhennetään kohti 2 vuotta. Vaikutuksiltaan vähäinen asemakaava käynnistetään 6 kk kuluessa myönteisestä esiselvityspäätöksestä. Vaikutuksiltaan merkittävien asemakaavojen läpimenoajan mediaani aloituksesta asemakaavan hyväksymiseen on jatkossa enintään 36 kk (XL) ja 24 kk (L), vaikutuksiltaan ei-merkittävien (M) enintään 18 kk ja vaikutuksiltaan vähäisten (S) asemakaavojen enintään 12 kk. Kaavahankkeista vähintään 40 %:ia valmistellaan kumppanuus/konsulttityönä.
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pienehköissä, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Leena Salmelainen	12/2025	Kaikkien rakennuslupien käsittelyaikatavoite (80 %) on 30 vrk
P	55	Konsernihallinto	Laaditaan visio Merellisen Turun kehittämisestä huomioiden erityisesti Länsi-Turun alue. Huomioidaan yleiskaavoituksessa läntisten alueiden uudet asumisvihtyvyyttä parantavat ja asumista lisäävät tavoitteet sekä merellisyyden.	Timo Hintsanen	8/2025	Vuonna 2024 valmistuneen vision toteutuksen toimenpiteiden ohjelmointi valmistellaan. Ensimmäiset toimenpiteet käynnistetään
P	55	Kaupunkiympäristö	Laaditaan visio Merellisen Turun kehittämisestä huomioiden erityisesti Länsi-Turun alue. Huomioidaan yleiskaavoituksessa läntisten alueiden uudet asumisvihtyvyyttä parantavat ja asumista lisäävät tavoitteet sekä merellisyyden.	Jyrki Lappi	12/2025	Yleiskaavan päivittäminen Länsi-Turun alueelle käynnistetään visiotoyön pohjalta.
P	55	Elinvoima	Laaditaan visio Merellisen Turun kehittämisestä huomioiden erityisesti Länsi-Turun alue. Huomioidaan yleiskaavoituksessa läntisten alueiden uudet asumisvihtyvyyttä parantavat ja asumista lisäävät tavoitteet sekä merellisyyden	Timo Hintsanen	8/2025	Merikaupunkivision toteutumisen ensivaiheiden sekä kokonaisuuden ohjelmoinnin edistäminen.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)
P	56	Kaupunkiympäristö	Varmistetaan, että Turussa toteutuu alueittain asumisen monipuolisuus. Puretaan aktiivisesti segregatiota asunto- ja maapolitiikalla.	Jyrki Lappi	12/2025	Asunto- ja maapolittisten periaatteiden mukaan huolehditaan vähintään kahden makuuhuoneiden asuntojen määrän toteutumisesta uusien rakennushankkeiden yhteydessä. Uusissa asemakaavoissa edellytetään vähintään 20 %:ia ARA:n korkotuetta tuotantoa. Lisäksi pyritään vähentämään kaupungin toimenpitein tuetun vuokra-asumisen osuutta alueilla, joilla määrä ylittää 15 %:ia koko suuralueen asutokannasta. Konserniyhtiöille (TVT, TYS, Vaso) osoitetaan rakennuslupaa vuosittain n. 30.000 k-m ² .
P	56	Konsernihallinto	Varmistetaan, että Turussa toteutuu alueittain asumisen monipuolisuus. Puretaan aktiivisesti segregatiota asunto- ja maapolitiikalla.	Timo Hintsanen	8/2025	Valmistellaan päätöksentekoon kokonaisvaltainen Turun Asutopolitiikan asiakirja.
P	57	Kaupunkiympäristö	Toteutamme muutosta kulkutapajakaumaan toteuttamalla pyöräteitä, lisäämällä kävelyn houkuttelevuutta ja aloittamalla runkobussijärjestelmän toteutuksen.	Kimmo Suonpää	12/2025	Runkobussin käyttöönottoa varten tarvittavat liikeneratkaisut toteutettu 1.7.2025 mennessä. Toteutetaan hyväksyttyä investointiohjelman myös pyöräteiden osalta.
P	58	Konsernihallinto	Hankintaperiaatteiden päivittämisen yhteydessä varmistetaan, että pk-yrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin.	Susanna Sarvanto-Hohtari	12/2025	Vastuullinen hankkija -koulutuksen avulla varmistetaan, että Turun kaupunki ottaa huomioon hankintastrategiaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet mm. terveen kilpailun edistämiseksi. Koulutukseen osallistuneiden määrää seurataan.
P	59	Elinvoima	Resursoidaan työllisyyskokeilu ja asetetaan vaikeimmin työllistyville selkeä työllistymistavoite.	Pipa Turvanen	12/2025	Työllisyyskokeilut päättyvät 31.12.2024 TE-palvelujen siirtymä vuorokauden vastuu. Samalla kuntien mahdollisuudet työllistää itse vaikeimmin työllistyviä esim. palkkatuella vähenevät oleellisesti. Turun työllisyys- ja yrityspalvelu-uudistuksen yhteydessä kehitetään vaikeimmin työllistyville ja pitkäaikaistyöttömille uusia palvelu- ja ohjaukselle sekä omalla että ulkoisella rahoituksella. Työpiesteen tuotannon toiminta uudistetaan vastaamaan toimintaympäristössä tapahtunutta muutosta.
P	60	Konsernihallinto	Tehdään päätöksenteon yhteydessä yritysvaikutusten arviointi, kun asia koskettaa elinkeinoelämää. Kaikessa valmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan asiakaslähtöisyys. Selkeytetään kaupunkijärjestelmän vastuut ns. yhden luokun periaatteen mukaisesti.	Vesa Palander	12/2025	Arvioidaan tarve ja prosessi uudestaan yhdessä Business Turun, hankintayksikön ja Varsinais-Suomen Yrittäjien kanssa.
P	61	Konsernihallinto	Turulle yhteistyö on tärkeää ja asetamme alueen yhteiset isot elinkeinopolitiikan tavoitteet yhdessä eri toimijoiden kanssa.	Anna Kivinen	12/2025	Varmistetaan lahjoitusprofessorien jatkoa. Toteutetaan kansainvälinen kiihdyttämö Kestävän kehityksen teemalla kohteena meriklusteri. Tarkastellaan elinkeinopolitiikan painopisteet vastaamaan tulevaisuudentarpeita yhdessä korkeakoulujen, elinkeinoelämän ja Business Turun kanssa. Painotetaan kärkialojen yritysten osajatarpeita tukien Kansainvälisten osaajien työllistymistä ja työelämävalmiuksien parantamista toiminnassa.
P	62	Konsernihallinto	Vaikutetaan aktiivisesti osaavan työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistämiseen.	Anna Kivinen	12/2025	Tehdään toimenpidesuunnitelma ja resursoidaan tekeminen yhteistyössä työllisyysalueen sekä palvelualueiden kanssa ja timeenpannaan suunnitelmaa mahdollisuuksien mukaan.
P	63	Elinvoima	Valmistellaan uusi työllisyyden hanke varmistamaan, että Turku hyödyntää työllisyyden kokeilua tuloksekkaasti ja valmistautuu työllisyyspalveluiden järjestämisvastuun siirtoon vuonna 2024.	Pipa Turvanen	12/2025	Turku aloittaa 1.1.2025 Turun työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyys- ja yrityspalvelu-uudistuksen myötä tehtävää palvelujen uudistamista jatketaan. Palvelujen tuloksekkuuden ja kustannusvaikuttavuuden seuranta kehitetään sekä omana toimintana että osana valtakunnallista yhteistyötä (C6-allianssi, KEHA-keskus).
P	64	Konsernihallinto	Vaikutamme aktiivisesti osaavan työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistämiseen alueen yritysten osaamistarpeisiin vastaamisen varmistamiseksi.	Anna Kivinen	12/2025	Jatketaan toimintamallien kehittämistä ja yhteistyötä erityisesti jatkuvaan oppimiseen kytkettyjen yhdessä työllisyysalueen kanssa erityisenä kohderymänä kv-osaajat.
P	65	Konsernihallinto	Tiedepuiston kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Janne Mustonen	8/2025	Tiedepuiston kiertotalouden tiekartan toimeenpano yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Circular Tiedepuiston toimenpiteiden toteutus. Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen tuki TTT Oy:n ja kaupungin palvelusopimuksen mukaisesti. Muiden yhteistyöfoorumien valmistelu ja tätä kautta nousevat toimenpiteet ja hankkeet.
P	65	Kaupunkiympäristö	Tiedepuiston kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Jyrki Lappi	12/2025	Tiedepuiston kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2025 käynnistyy Kupittaaan kärjen allianssin toteutusvaihe. Lisäksi edistetään Tiedepuiston muita kaavahankkeita. Folin kehälinja aloittaa 1.7.2025.
P	66	Kaupunkiympäristö	Keskustan kehittämisen kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Christina Hovi	12/2025	Keskustan kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Keskustan kehittämisen toimenpiteitä toteutetaan myös kiinteistökehitys-, kaavoitus ja investointiohjelmien mukaisesti.
P	66	Konsernihallinto	Keskustan kehittämisen kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Timo Hintsanen	8/2025	Keskustan kehittämistä jatketaan viidellä painopisteellä: Kaupallinen keskusta / Vanhakaupunki / Merellinen Turku ja Kulttuuriranta / Matkakeskuksen ja ratapihan alue / Kestävä liikkuminen keskustassa
P	67	Konsernihallinto	Osaamisen kärkihanke, Valmistellaan uusi Osaamisen kärkihanke, jonka tavoitteena on Turun seudun alueellisen kilpailukykyyn vahvistaminen pitkäjänteisesti osaamiseen ja tutkimukseen panostamalla sekä vastaaminen megatrendeihin kuten digitalisaatioon, kaupungistumiseen sekä ilmastomuutokseen.	Anna Kivinen	12/2025	Saatetaan loppuun suunnitellusti kärkihankkeen toimenpidekokonaisuus. Maan paras oppimispolku -prosessin ensimmäinen vaihe on valmis keväällä 2025 minkä jälkeen tulee laatia toimenpidesuunnitelma jatkokehitystä varten laajassa yhteistyössä. Kevään 2025 aikana pyritään tunnistamaan ne kehittämistoimet, jotka voidaan liittää osaksi peruspalvelutoimintaa esimerkiksi maahanmuuton, yrityspalvelujen tai kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuuksissa. Käydään keskustelua strategisesta yhteistyöstä myös korkeakoulujen kanssa. Työikäisen väestön osaamistason nostamisen kehittämiskokonaisuutta tulee jatkaa ja tunnistaa kehittämisen suuntaviivat vuoropuhelussa erityisesti työllisyysalueen kanssa.
P	68	Konsernihallinto	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Kärkihankkeen alla toteutetaan yksinäisyyden vähentämisen ja mielenterveyden tukemisen toimenpideohjelmat valtuustokaudelle. Varmistetaan, että kotouttamis- ja syrjäytymisen ehkäisyn ohjelmissa on oikeat mittarit ohjelman tulokselliseksi toteuttamiseksi.	Ville Hakala	8/2025	Työ on käynnissä ja juurruttaminen keväällä 2025 tehdään yhdessä Integraatiotoimintojen maahanmuuton yksikön kanssa.
P	69	Kaupunkiympäristö	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Lähidien kehittämisen ensisijaiseksi tavoitteeksi vahvistetaan segregatiota vähentäminen. Vahvistetaan kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallistumista kaupungin kehittämiseen.	Christina Hovi	12/2025	Asuinalueiden tasapainoista kehittämistä toteutetaan asunto- ja maapolitiikan periaatteiden sekä kaavoitus-, kiinteistökehitys- ja investointiohjelmien mukaisesti. Asukasvihiyyvyyttä parannetaan myös investointiohjelman mukaisesti.
P	69	Konsernihallinto	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Lähidien kehittämisen ensisijaiseksi tavoitteeksi vahvistetaan segregatiota vähentäminen. Vahvistetaan kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallistumista kaupungin kehittämiseen.	Ville Hakala	8/2025	Segregatiota vähentämisen toimintamalli hyväksytty (KH 6/2024). Toimintamallin jalkauttamistyötä viedään eteenpäin viidessä painopistealueessa kaupungin Integraatiotoimintojen johtamana syksyn 2024 ja kevään 2025 aikana. Kärkihanke tukee kokonaisprosessia omistajan ohjauksessa.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)
P	70	Liikunta	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke. Asetetaan liikkumisen toimenpideohjelman tavoitteet yhdessä seurojen ja järjestöjen kanssa. Ohjelmaan yhdistetään kaikkien lasten harrastamismahdollisuuden tavoite ja seurojen avustusten uudistaminen lajien välisen-, sukupuolten-, ja alueiden tasa-arvon turvaamiseksi.	Markus Kalmari	12/2025	Tuetaan liikkumisen toimenpideohjelman yhteistyöllä ja toimenpiteiden yhteen kokoamisella osana LaNu-muutoshankkeen kokonaisuutta. Seurojen kanssa tehtävää alueellista yhteistyötä vahvistetaan seurataapaamista ja foorumeiden myötä synnytetyn rakenteen (mm. avustamisen ja tilahinnoittelun uudistamisen sparrausryhmä, Lasten ja nuorten harrastuspolun kehittämisen sparrausryhmä) sekä teemakohtaisten painopisteiden kautta. Liikuntapalveluiden avustajajärjestelmän kokonaisuudistuksen (1.1.2025-) keskeisenä tavoitteena on yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon parempi toteutuminen lasten ja nuorten harrastamisen kokonaisuudessa. Juurrutetaan ja resursoidaan kärkihankkeen aikana laajalla yhteistyöllä syntyneet hyvät mallit ja toimintavat osaksi liikuntapalveluiden perustoimintaa, mm. ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan juurruttaminen sekä palveluohjauksen vahvistaminen, +75 VoITas-tehoryhmien ja alueellisen Liiku lähellä-toiminnan juurruttaminen sekä lasten ja nuorten alueellisten harrastustoimintojen sulauttaminen Boostii-edun alle.
P	70	Konsernihallinto	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke. Asetetaan liikkumisen toimenpideohjelman tavoitteet yhdessä seurojen ja järjestöjen kanssa. Ohjelmaan yhdistetään kaikkien lasten harrastamismahdollisuuden tavoite ja seurojen avustusten uudistaminen lajien välisen-, sukupuolten-, ja alueiden tasa-arvon turvaamiseksi.	Ville Hakala	12/2025	Toimenpideohjelman kärkihankekaudelle on laadittu ja sen toteuttaminen ikäryhmäkohtaisesti etenee kohti hyväksi havaittujen ja vaikuttavien toimenpiteiden jatkon valmistamista. Toimenpiteiden jatkon resurssoinnissa hyödynnetään kaupungin ulkoisia rahoituskanavia mahdollisimman kattavasti. Liikuntapalveluiden avustajajärjestelmän uudistus (Boostii, 1/2025-) otetaan käyttöön 1.1.2025. Uudistuksesta viestitään kattavasti seura- ja kuntalaiskentällä koko käyttöönottovuoden aikana. Boostii-edun (harrastekortti) sähköisen järjestelmän ensimmäinen versio julkaistaan heti vuoden 2025 alussa ja järjestelmäkehitystä jatketaan koko kalenterivuoden ajan. Kehitystyössä hyödynnetään Suomi Liikkeelle -ohjelman innovaatioahoitusta
P	71	Kulttuuri	Kulttuurin kärkihanke: Valmistellaan uusi kulttuurin ja laajemmin hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kärkihanke, jonka toteuttamisen tueksi laaditaan toimenpideohjelman valtuustokaudelle.	Irina Niemimäki	8/2025	Kulttuurihyvinvointipalveluita ja -tuotteita kehitetty edelleen ja kokonaisuutta ja viestintää yhtenäistetty. Etsivälle kulttuuritoiminnalle luotu toimintamalli otettu käyttöön. Kulttuurin saavutettavuutta eri kohderyhmille sekä kulttuurin esteettömyyttä on edistetty usein toimenpitein. Alueellista yhteistyötä ja asukkaiden hyvinvointia on vahvistettu tuomalla kulttuuria ja taidetta lähioihin. Asukkaiden osallisuutta edistetty eri kohderyhmissä esim. yhteisötaiteen keinoin. Turun ensimmäinen purkutaideprojekti Runosmaessa valmis ja avattu yleisölle. Kulttuuri kotoutumisen tukena –teemaa edistetty. Lasten ja nuorten kulttuurin harrastamista lisäty pilotoimalla pajatilojen käyttöönottoa ja avaamalla tiloja harrastuskäyttöön. Kulttuurin ja taiteen kohtaamista vahvistettu tuomalla kulttuuria ja taidetta kaupunkitilaan. Kulttuurin kutsuvieras (Kulttuurilahete 2.0) -toimintamalli siirretty tuetusti kulttuurin edistämisen vastuualueelle. Edistetty Linnanniemen kehittämiskonseptia ja taideohjelmia kumppanuuksien kautta. Mahdollistettu Linnanniemeä kehittävät väliaikaiset kokeilut, taide ja tapahtumat. Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetty yhdessä Keskustan kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetty. Tuettu ilmastotavoitteiden saavuttamista edistämällä kestävää kulttuuria. Osallistettu juhluvuoden 2029 valmisteluun.
P	71	Konsernihallinto	Kulttuurin kärkihanke: Valmistellaan uusi kulttuurin ja laajemmin hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kärkihanke, jonka toteuttamisen tueksi laaditaan toimenpideohjelman valtuustokaudelle.	Irina Niemimäki	8/2025	Kulttuurihyvinvointipalveluita ja -tuotteita kehitetään edelleen ja kokonaisuutta ja viestintää yhtenäistetään. Etsivälle kulttuuritoiminnalle luotu toimintamalli otettu käyttöön. Kulttuurin saavutettavuutta eri kohderyhmille sekä kulttuurin esteettömyyttä on edistetty usein toimenpitein. Alueellista yhteistyötä ja asukkaiden hyvinvointia on vahvistettu tuomalla kulttuuria ja taidetta lähioihin. Asukkaiden osallisuutta edistetty eri kohderyhmissä esim. yhteisötaiteen keinoin. Turun ensimmäinen purkutaideprojekti Runosmaessa valmis ja avattu yleisölle. Kulttuuri kotoutumisen tukena –teemaa edistetty. Lasten ja nuorten kulttuurin harrastamista lisäty pilotoimalla pajatilojen käyttöönottoa ja avaamalla tiloja harrastuskäyttöön. Kulttuurin ja taiteen kohtaamista vahvistettu tuomalla kulttuuria ja taidetta kaupunkitilaan. Kulttuurin kutsuvieras -toimintamalli (Kulttuurilahete 2.0) siirretty tuetusti kulttuurin edistämisen vastuualueelle. Edistetty Linnanniemen kehittämiskonseptia ja taideohjelmia kumppanuuksien kautta. Mahdollistettu Linnanniemeä kehittävät väliaikaiset kokeilut, taide ja tapahtumat. Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetty yhdessä Keskustan kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetty. Tuettu ilmastotavoitteiden saavuttamista edistämällä kestävää kulttuuria. Osallistettu juhluvuoden 2029 valmisteluun.
P	71	Kaupunkiympäristö	Kulttuurin kärkihanke. Valmistellaan uusi kulttuurin ja laajemmin hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kärkihanke, jonka toteuttamisen tueksi laaditaan toimenpideohjelman valtuustokaudelle.	Mervi Lehto	12/2025	Kulttuuria ja taidetta tuodaan kaupunkitilaan, myös lähioihin. Turun ensimmäinen purkutaideprojekti Runosmaessa valmis ja avattu yleisölle. Edistetään Linnanniemen kehittämiskonseptia ja taideohjelmia kumppanuuksien kautta. Mahdollistetaan Linnanniemeä kehittävät väliaikaiset kokeilut, taide ja tapahtumat. Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetään yhdessä Kulttuurin kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetään. Edistetään kestävää kulttuuria.
P	72	Konsernihallinto	Matkailun toiminnassa tavoitellaan laajempaa seudullista yhteistyötä ja rakenteet kytketään aiempaa paremmin kansalliseen Visit Finland –kokonaisuuteen.	Vesa Palander	12/2025	Matkailun toiminnassa tavoitellaan laajempaa seudullista yhteistyötä ja tavoitteet ja rakenteet kytketään aiempaa paremmin kansalliseen Visit Finland –kokonaisuuteen. Paimio on mahdollisesti tulossa mukaan VTA:han, jonka toimintaa kehitetään edelleen strategian mukaisesti.
P	73	Elinvoima	Tavoitellaan, että kiinnostavia, vahvoja tapahtumia niin kulttuurin, urheilun kuin tieteen aloilla on ympäri vuoden.	Antti Kirkkola	8/2025	Tapahtumatoimintaa edistetään syksyn 2024 aikana vahvistettavan tapahtumastrategian ja siihen sisältyvien toimenpanosuunnitelmien mukaisesti. Painopisteena on ympärivuotisen matkailu- ja aluevaikutuksia edistävän tapahtumatoiminnan merkittävä lisääminen sekä vahvan pitkän kesäsesongin kilpailukyvyyn säilyttäminen. Toiminnassa valmistaudutaan Fuugaan, Rataphan areenan sekä uusien kaupunkialueiden tuomien mahdollisuuksien hyödyntämiseen. Toimintaa edistetään ja johdetaan uuden tiedollajohtamisen mallin mukaisesti.
P	73	Konsernihallinto	Tavoitellaan, että kiinnostavia, vahvoja tapahtumia niin kulttuurin, urheilun kuin tieteen aloilla on ympäri vuoden.	Vesa Palander	6/2025	Tapahtumastrategia valmistuu vuoden 2024 aikana ja yksi sen painopistealueista on ympärivuotinen ja monipuolinen tapahtumatarjonta. Työ on hyvässä vaiheessa ja useita tavoitteita mukaisia tapahtumia on jo tapahtumakalenterissa.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)
P	74	Kaupunkiympäristö	Turku panostaa matkailun kehittämiseen voimakkaasti ja siinä onnistumiseksi houkuttelee alan toimijoita yhteen. Lentoaseman ja satamatoimintojen kilpailukyystä tulee huolehtia. Kansainvälisen matkailun kasvattaminen on yksi elinkeinopolitiikan keskeisistä tavoitteista.	Jyrki Lappi	12/2025	Satamaterminaalihankkeeseen liittyvän katuinfran toteutus käynnistyy. Satamaraitien suunnittelua edistetään yhdessä valtion kanssa osana MAL-sopimusta. Historia ja tulevaisuuden museon asemakaava valmistuu vuonna 2026. Raitiotien toteutussuunnitelma valmistuu Raitiotieyhdyntötoimesta.
P	74	Konsernihallinto	Turku panostaa matkailun kehittämiseen voimakkaasti ja siinä onnistumiseksi houkuttelee alan toimijoita yhteen. Lentoaseman ja satamatoimintojen kilpailukyystä tulee huolehtia. Kansainvälisen matkailun kasvattaminen on yksi elinkeinopolitiikan keskeisistä tavoitteista.	Vesa Palander	8/2025	Kehittämistoiminta etenee suunnitelmien mukaisesti. Fokus siirretään erityisesti majoitus- ja lentoliikennetoiminnan puolelle, koska ne ovat edellytyksiä lisääntyneelle matkailulle. Paikallista matkailuneuvontaa tarvitaan lisää eri tavoilla.
P	74	Elinvoima	Turku panostaa matkailun kehittämiseen voimakkaasti ja siinä onnistumiseksi houkuttelee alan toimijoita yhteen. Lentoaseman ja satamatoimintojen kilpailukyystä tulee huolehtia. Kansainvälisen matkailun kasvattaminen on yksi elinkeinopolitiikan keskeisistä tavoitteista.	Vesa Palander	8/2025	Kehittämistoiminta etenee suunnitelmien mukaisesti. Fokus siirretään erityisesti majoitus- ja lentoliikennetoiminnan puolelle, koska ne ovat edellytyksiä lisääntyneelle matkailulle. Paikallista matkailuneuvontaa tarvitaan lisää eri tavoilla.
P	75	Kulttuuri	Kaupungin 800-vuotisjuhluvuosi 2029 on alusta koko vuoden kestäväle tapahtumalle ja sille asetetaan selkeät tavoitteet.	Anu Laitila	9/2025	Turku 800 -juhlavuoden sidosryhmätyö käynnistyy. Juhlavuodelle luodaan konsepti, ja Turku 800 -ilmiön rakentaminen alkaa
P	76	Kulttuuri	Kulttuuri on merkittävä osa kiinnostavaa ja vetovoimaista Turku.	Anu Laitila	9/2025	Museopalvelut: WAMin peruskorjaus ja laajennustyö on käynnissä. Näyttely- ja yleisötyötä toteutetaan Taitteen talon Kiita Galleriassa. Kuvataiteen toimintoja kehitetään vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin sekä kansainvälisesti verkostoituneessa taide maailmassa toimimiseen. Historian ja tulevaisuuden museo: museon alueen kaavaehdotus on valmistelussa. Ehdotus tulevasta organisaatiomallista viedään päätöksentekoon. Tehdään päätös hankkeen toisesta toteutusvaiheesta ja määrärahavaraksesta. TFO: Musiikkitalo Fuugaan siirtymisen valmistelu- ja suunnittelutyö talon operaattorin kanssa, laaja-alaisesti erilaisille kohderyhmille suunnatun kansainvälisen tason konsertitoiminnan tuottaminen ja ylläpitäminen. Tulevaisuustyö orkesterin tunnettuuden ja ohjelmistosuunnittelun kehittämiseksi uuteen taloon siirryttäessä.
P	78	Kaupunkiympäristö	Raitiotien kustannus- ja kannattavuusarvion pohjalta tehdään päätökset kaupunkikehityksen kannalta merkittävästä joukkoliikennetarkistuksesta.	Jyrki Lappi	12/2025	Raitiotien edellyttämien asemakaavanmuutoksien edistäminen. Raitiotien toteutussuunnitelma ja kannattavuusarvot valmistuvat Raitiotieyhdyntötoimesta.
P	79	Konsernihallinto	Investointien tehokas ajallinen ja taloudellinen hallinta sekä osaava ja huolellinen rakennuttaminen ovat avainasemassa, jotta investointeja voidaan toteuttaa kestävästi.	Johanna Korpikoski, Jyrki Lappi, Kimmo Suonpää	4/2025	Laaditaan investointikokonaisuuden kannattavuuslaskelmat pormestariohjelmassa linjattujen periaatteiden mukaisesti ja tehdään tarvittavat päätökset investointien aikatauluttamisesta.
P	79	Kaupunkiympäristö	Investointien tehokas ajallinen ja taloudellinen hallinta sekä osaava ja huolellinen rakennuttaminen ovat avainasemassa, jotta investointeja voidaan toteuttaa kestävästi.	Kimmo Suonpää	12/2025	Investointien tehokasta ajallinen ja taloudellinen hallinta sekä osaavaa ja huolellista rakennuttamista on kehitetty erityisesti Prodigial-projektin 1. vaiheessa ja sitä jatketaan hankkeen toisen vaiheen aikana vuoteen 2028 saakka.
P	80	Kaupunkiympäristö	Rakennamme uuden konserttitalon aikataulussa, joka mahdollistaa orkesterin siirtymisen suoraan uusiin tiloihin, tavoitteena vuosi 2026.	Kimmo Suonpää	12/2025	Fuugaan rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti siten, että se on käyttöönotettavissa syyskuulla 2026.
P	81	Kaupunkiympäristö	Toteutamme Kupittaa kansihankkeen mahdollistamaan tiedepuiston karkihanketta ja luomaan uuden yhdistetyn Kupittaa-Itäharjun kaupunginosan vahvan joukkoliikenteen- ja työpaikkakeskittyvän aarelle. Toteutamme TAITO-kampuksen.	Jyrki Lappi	12/2025	Vuonna 2025 käynnistyy Kupittaa kärjen allianssin toteutusvaihe Taito-kampuksen ja joukkoliikennekannan rakentamisella. Lisäksi edistetään Tiedepuiston Voimakadun ja Itäharjun liittymien kaavahankkeita.
P	82	Kaupunkiympäristö	Turku tavoittelee tulopohjan vahvistamiseksi merkittävää lisärakentamista.	Jyrki Lappi	12/2025	Kaupungin käytöstä poistuvia rakennuksia ja maa-alueita kehitetään erilaisilla kiinteistökehityshankkeilla erillisen kiinteistökehitysohjelman mukaisesti. Vuonna 2025 maanmyynnistä tavoitellaan tuloja 62,9 milj. euroa ja myyntivoittoa 18,9 milj. euroa. Yksityisen omistamia maita kehitetään kaavoituksen kautta. Vuonna 2025 maankäyttösojelmien tulotavoite on 9,0 milj. euroa. Tilaomaisuuden myynnistä (sotekiinteistöjen myynti omalle yhtiölle 12,5 milj. euroa) ja uusien kiinteistöjen ja osakkeiden myynti (1,0 milj. euroa).
P	83	Konsernihallinto	Kaupungin taloutta ja hallintoa sopeutetaan uudistusta vastaavien siirtyvien tehtävien verran (sote-uudistus)	Jukka Varonen	12/2025	Henkilötövuosien määrää vähennetään aktiivisen henkilöstösuunnittelun avulla suunnitellusti osana sopeuttamisohjelman toimenpiteitä.
P	84	Konsernihallinto	Talouden kestävä perusura	Valterti Mikkola	8/2025	Kaupungin taloussuunnitelmaan on kirjattu uusia taloudellista asemaa parantavia toimenpiteitä. Tavoitteena on palauttaa kehitys lähemmäs alkuperäistä perusuraa.
P	85	Konsernihallinto	Valmistautuminen sote-uudistuksen vaikutuksiin kaupunkitaloudessa	Valterti Mikkola	8/2025	Vuonna 2022 yksilöitiin välittömät vaikutukset. Vuoden 2023 osalta on havaittu tarpeita vielä eräiden it-palvelujen osalta. Toimintamallin näiden osalta on sovittu yhteistyössä Varhan kanssa. Joidenkin toimintojen osalta on jouduttu toteamaan, että kustannusten siirtäminen tai skaalaaminen ei onnistu täysimääräisesti suunnitellulla tavalla. Henkilöstösuunnitelmalla on merkittävin vaikutus.
P	86	Elinvoima	Turku tavoittelee työttömyysasteen laskua 11,2 prosenttiin.	Pipa Turvanen	12/2025	Turku aloittaa 1.1.2025 Turun työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyys- ja yrityspalvelu-uudistuksen myötä tehtävää palvelujen uudistamista jatketaan. Palvelujen tuloksekkaiden ja kustannusvaikuttavuuden seuranta kehitetään sekä omana toimintana että osana valtakunnallista yhteistyötä (C6-allianssi, KEHA-keskus).
P	87	Konsernihallinto	Menettelytapa ylläpitävässä negatiivisessa poikkeustilanteesta	Valterti Mikkola	8/2025	Taloussuunnuste laaditaan jokaisen osavuosikatsauksen yhteydessä, minkä lisäksi joulukuussa laaditaan tilinpäätösuunnuste. Talouteen liittyviä riskejä arvioidaan osana jatkuvaa toimintaa. Yksityiskohtaiset selvitykset käsitellään toimielimissä osana osavuosikatsausta. Ennustetarkkuutta pyritään jatkuvasti parantamaan. Talousarvion mukaan vuoden 2025 aikana ei päädytä ylläpitävään negatiiviseen poikkeamaan.
P	88	Konsernihallinto	Velkakatto	Valterti Mikkola	8/2025	Taloussuunnuste laaditaan jokaisen osavuosikatsauksen yhteydessä, minkä lisäksi joulukuussa laaditaan tilinpäätösuunnuste. Talouteen liittyviä riskejä arvioidaan osana jatkuvaa toimintaa. Yksityiskohtaiset selvitykset käsitellään toimielimissä osana osavuosikatsausta. Ennustetarkkuutta pyritään jatkuvasti parantamaan. Talousarvion mukaan vuonna 2025 pysytään asetetun velkakaton raameissa.
P	89	Konsernihallinto	Verolinjaus	Valterti Mikkola	8/2025	Kaupungin taloudellisen aseman parantamiseksi talousarvio sisältää verolinjauksesta poikkeavan esityksen. Vuoden 2025 tuloveroprosentiksi esitetään 7,1. Tämä tarkoittaa 0,2 prosenttiyksikön korotusta voimassa olevaan. Muutoksella vastataan erityisesti kasvaviin investointitarpeisiin sekä velkaantumisen seurauksena kasvaviin rahoituskustannuksiin. Verolinjaus huomioidaan talouden suunnittelussa.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiansaan 2025)
S	1	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Leevi Luoto	12/2025	Sotekiinteistöjen myynti omalle yhtiölle. (-12 500 000€)
S	2	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Jyrki Lappi	12/2025	Maanmyyntitulojen kasvattaminen - kaupunkiympäristö toteuttaa. (-3 000 000€)
S	3	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Leevi Luoto	12/2025	Uusien kiinteistöjen ja osakkeiden myynti. (-1 000 000€)
S	4	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Jukka Varonen	12/2024	Henkilöstösuunnitelman tarkistaminen. (-600 000€)
S	5	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Leevi Luoto	12/2024	Tilojen kunnossapidosta karsitaan. (-500 000€)
S	6	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Leevi Luoto	12/2025	Ulkoisesta vuokratilasta luopuminen / toiminnan tiivistäminen omiin tiloihin. (-300 000€)
S	7	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Minna Sartes	12/2025	Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin arviointi. (0 €)
S	8	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	Tyky-rannekkeen käyttö pelkäästään kaupungin omiin palveluihin. (-200 000€)
S	9	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Päivi Ahvenainen	12/2025	Matkustusohjeita tarkennetaan kaupunkitasolla ja ohjataan edullisimpien vaihtoehtojen suosiin. (-150 000€)
S	10	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-43 000€)
S	11	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Joni Ilmanen	12/2024	Toteutettu aktiivinen menorakenteen tarkastelu (ICT). (-500 000€)
S	12	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Joni Ilmanen	12/2024	Oppilaiden laitteiden elinkaaren pidentäminen ja/tai käytön aloituksen viivästyttäminen. (-100 000€)
S	13	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	SAP SF järjestelmän käytön lopettaminen. (-50 000€)
S	14	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Tatu Mahkonen-Moisio	12/2025	Monitorin puhelinpalvelun ohjelmistosta luopuminen. (-5 000€)
S	15	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	Työpaikkailmoitusten painopiste sähköisissä kanavissa. (-50 000€)
S	16	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Björn Grönholm	12/2025	Ekotuella ulkoinen rahoitus. (-50 000€)
S	17	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Tatu Mahkonen-Moisio	12/2025	Lippumyynnin komission periminen. (-20 000€)
S	18	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	Kaupungin yhteisten koulutusten järjestelykustannukset (ulkopuoliset tilat, tarjoulut). (-35 000€)
S	19	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Minna Sartes	12/2025	Integraatiotoiminnan sopeuttaminen ulkoisista ostoista. (-153 000€)
S	20	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	Henkilöstömenojen vähentäminen kaupunkitasoisesti. (-5 000 000€)
S	21	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Jarkko Virtanen	12/2025	Sijoitetun vapaan paaoman (SVOP) jaksotusten muutokset vuosille 2025–2027. (-12 395 000€)
S	22	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Kimmo Suonpää	12/2025	Infrainvestointimenojen vähennys (Kiinteistökehitys hankkeet, kh) muutokset vuosille 2025–2026. (-500 000€)
S	23	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Kimmo Suonpää	12/2025	Infrainvestointimenojen vähennys (Korjausvelkaa alentavat hankkeet, kh) muutokset vuosille 2026–2028. (0€)
S	24	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Kimmo Suonpää	12/2025	Infrainvestointimenojen vähennys (Asukasviihtyvyyttä tukevat hankkeet) muutokset vuosille 2025–2026. (-560 000€)
S	25	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Leevi Luoto	12/2025	Tilainvestointimenojen (Nimetyt hankkeet > 3 M€) jaksotusten muutokset vuosille 2025–2026. (5 000 000€)
S	26	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Jyrki Lappi	12/2025	Turun kaupunki edistää yhteistyössä valtion kanssa Itäharjun ja Kupittaan yhdistävän joukkoliikennenyhteyden toteuttamista. Infrainvestoinnit rahoitusosuus (MAL-sopimus). (2 900 000€)
S	27	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Jyrki Lappi	6/2025	VR-ratapiha-alueen pysyvien vastaavien luovutustulojen lisäys. (44 894 000€)
S	28	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Jyrki Lappi	6/2025	VR-ratapiha-alueen pysyvien vastaavien luovutustulojen myyntivoiton osuus (korkotulot). (-2 409 000€)
S	29	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	Kohdentamattomien henkilöstösaastojen pienentäminen. Kaupunginhallitus päättää lopullisesta säästöjen kohdennuksesta. (2 500 000€)
S	30	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Anu Parantainen	12/2025	Varaus yökahvila-toiminnan jatkamiseen ja mahdollisiin kolmannen sektorin tarpeisiin. (200 000€)
S	31	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Anu Parantainen	12/2025	Yökahvila toiminnan jatkuvuus turvataan joka tapauksessa, ensisijaisesti samoin ehdoin kuin nyt, ulkoisella rahoituksella. (0€)
S	32	Kaupunginhallitus, konsernihallinto		Sinikka Valtonen	12/2025	Tuetaan kaupunginteatterin lippujen hankintaa tyky-rannekkeella puolet lipun hinnasta. (0€)
S	33	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2025	Henkilöstösidonnaisten erien sopeuttaminen, säästö 80 €/HTV. (-10 000€)
S	34	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2025	AI työkalu TE-erityisasiantuntijoiden käyttöön. (-200 000€)
S	35	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2024	BTKU yritysneuvonnan järjestelyt ja tekoälykeskuksen rahoituksen muutos. (-275 000€)
S	36	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2025	Yhteistyöverkostojen tarkastelu. (-20 000€)
S	37	Kaupunginhallitus, elinvoima		Björn Grönholm	12/2025	Karkkihankkeiden käyttötalouden väheneminen (ei sis. palkkoja). (-732 000€)
S	38	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2024	Kaupunkitutkimus. (-50 000€)
S	39	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2024	Fraunhofer yksikön päättäminen. (-160 000€)
S	40	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2024	Lahjoitus 100-vuotiaalle Turun yliopistolle loppuu. (-240 000€)
S	41	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2025	TyöpiSTEEN palvelutuotannon tarkastelu. (-2 000 000€)
S	42	Kaupunginhallitus, elinvoima		Vesa Palander	12/2024	Konserniyhtiöiden palvelusopimusten sopeuttaminen (-2 160 000€)
S	43	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Esiopetuskokeilun päättäminen. (-500 000€)
S	44	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Harkinnanvaraisen koulutuksen, matkojen ja tilaisuuksien vähentäminen. (-200 000€)
S	45	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Perusopetuksen ryhmäkokojen tarkastelu. (-1 100 000€)
S	46	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen tarkastelu. (-750 000€)
S	47	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Varhaiskasvatuksen käyttöasteen kasvattaminen ja huoltajien parempi poissaoloista ilmoittaminen. (-400 000€)
S	48	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Varhaiskasvatuksen käyttöasteen kasvattaminen, ml. palvelusetelikäytön väheneminen. (-400 000€)
S	49	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Temporeita hankittujen palveluiden vähentäminen. (-600 000€)

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttöalouteen/investointiosaan 2025)
S	50	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Vesa Kulmala	12/2025	Palvelusetelin indeksiajautyys. (-500 000€)
S	51	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Varhaiskasvatuksen tukitoimintojen järjestelytavan tarkastelu. (-300 000€)
S	52	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Vesa Kulmala	12/2025	Palvelusetelin käytön väheneminen ikäluokkien pienentyessä alle 3- vuotiaiden osalta. (-400 000€)
S	53	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Kunnallisen päivähoidon käytön väheneminen ikäluokkien pienentyessä erityisesti alle 3-vuotiaiden osalta. (-900 000€)
S	54	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Timo Jalonen	12/2025	Henkilöstöidonnaisten erien vähennys. (-150 000€)
S	55	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Hannu Immonen	12/2025	TAI / Taitaja 2025 -kilpailuihin osallistumisessa ulkoisen rahoituksen hyödyntäminen toimintakuluja vähentäen. (-250 000€)
S	56	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Hannu Immonen	12/2025	TAI / hankintojen vähentäminen. (-230 000€)
S	57	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Hannu Immonen	12/2025	TAI / palvelujen ostojen vähentäminen. (-180 000€)
S	58	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Hannu Immonen	12/2025	TAI / opetuksen vähentäminen. (-150 000€)
S	59	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Vesa Kulmala	12/2025	Suomenkielisen varhaiskasvatuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-200 000€)
S	60	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Tommi Tuominen	12/2025	Suomenkielisen perusopetuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-200 000€)
S	61	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Lillane Kjellman	12/2025	Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-50 000€)
S	62	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Jussi Paavola	12/2025	Suomenkielisen lukiokoulutuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-50 000€)
S	63	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Hannu Immonen	12/2025	Ammatillisen koulutuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-400 000€)
S	64	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Jaana Seikkula	12/2024	Koululaislippumatot ja koululaisten ilmaiset kuljetukset kouluaikean aikana, siirretään sisäiseksi eräksi. (-1 000 000€)
S	65	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Tommi Tuominen	12/2025	Opetusresurssin vahvistamiseen ja oppilaiden tukeen +1,5 M€. Piiää sisällään perusopetuksen valinnaisainarakeenteen käyttöönnoton (0,1 M€) jatkamisen, erityisesti eriytyneimmilla alueilla. (1 500 000€)
S	66	Kasvatus- ja opetuslautakunta		Hannu Immonen	12/2025	Ammatillisen koulutuksen lähiopetuksen turvaaminen. (400 000€)
S	67	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	12/2024	Museopalveluiden pääsylimpihintojen korotus Luostarinmäki ja Turun linna. (- 90 000€)
S	68	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	12/2024	Kirjastopalveluiden maksujen korotus. (-30 000€)
S	69	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	12/2024	Orkesterin lipuhintojen korotus ja konserttitalon vuokrahintojen korotus. (-135 000€)
S	70	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Sijaistusten vähentäminen museossa ja kirjastossa. (-75 000€)
S	71	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Orkesterin tilapäisen työvoiman ja muiden palkkioiden vähennys. (-40 000€)
S	72	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Museopalvelut vähentää tilapäisen työvoiman palkkausta. (-60 000€)
S	73	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	6/2025	Tarkastellaan museopalveluiden aukioloaikoja. (-25 000€)
S	74	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Henkilöstöidonnaisten erien vähennys. (-30 000€)
S	75	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	12/2024	Pääkirjaston kuljettimen huoltosopimuksen irtisanominen. (-50 000€)
S	76	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Kirjaston tarvehankinnat. (-35 000€)
S	77	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Asiantuntijapalveluiden, markkinoinnin ja majoituspalveluiden käytön vähentäminen ja muita pienempiä leikkauksia. (-112 000€)
S	78	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Museopalveluiden hankinnat ja matkustuskulut. (-70 000€)
S	79	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Palvelukokonaisuuden yhteisten menojen leikkaaminen, kaupunginteatterin osuus 200 000 €. (-250 000€)
S	80	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta		Anu Laitila	1/2025	Palkkatukityöllistettyjen työpanoksen korvaaminen. (400 000€)
S	81	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta, nuorisopalvelut		Anu Parantainen	3/2025	Haetaan yhdelle uudelle etsivalle nuorisotyöntekijälle avustusta (AVI) kriteerit täytyvät. (-25 000€)
S	82	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta, nuorisopalvelut		Anu Parantainen	3/2025	Ulosvuokrauksen hinnastojen päivitys ja tuotemyynti, mm kohdennettu nuorisotyö. (-15 000€)
S	83	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta, nuorisopalvelut		Anu Parantainen	6/2025	Toiminnan aukioloaikojen tarkastelu. (-100 000€)
S	84	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta, nuorisopalvelut		Anu Parantainen	1/2025	Toimintamenojen vähentäminen. (-71 000€)
S	85	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta, nuorisopalvelut		Anu Parantainen	1/2025	Henkilöstöidonnaisten erien vähennys. (-8 000€)
S	86	Kulttuuri- ja nuorisolautakunta, nuorisopalvelut		Anu Parantainen	9/2025	Peruskouluissa tehtävään nuorisotyöhön, joka koordinoidaan lasten ja nuorten muutoshankkeen kautta huomioiden yhteisvaikutavuus. (300 000€)
S	87	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2024	Uudet tilahinnat 7-19v. (-1 100 000€)
S	88	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Liikuntalautakunnan kokoukustannuksista säästäminen. (-20 000€)
S	89	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Varsinais-Suomen Urheilugaalan kustannuksien vähentäminen. (-15 000€)
S	90	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	9/2025	Avantouintisaunasopimuksen tarkistaminen/ päättymisen. (-18 000€)
S	91	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2024	Rajattomasti liikuntaa kuntakumppanuuden sopimuksen päättäminen / uudelleen neuvottelemisen. (-15 000€)
S	92	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	9/2025	Lasten ja nuorten kerhotoiminnan uusi visio. (-40 000€)
S	93	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Impivaaran uimahallin aurinkopaneelit, energiakustannusten säästö. (-10 000€)
S	94	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Henkilöstöidonnaisten erien vähennys. (-9 000€)
S	95	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Kausituotteet ja sarjarannekkeet (myyntituottojen kasvu). (-115 000€)
S	96	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2025	Lintulan voimistelutilasta luopuminen (sisäisen vuokran osuus suuri). (-5 000€)
S	97	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Seniorirannekkeen myynnin lisäys. (-27 000€)
S	98	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2025	Lauhdelammon hyödyntäminen (Kupittaa jaähallit – Veritas nurmen lämmitys). (-50 000€)
S	99	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2025	Paavo Nurmi Keskus erityisavustus (jää avustettavaa 25 000 €). (-5 000€)
S	100	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2025	Koulutusavustus (jää avustettavaa 59 000 €). (-14 000€)
S	101	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2025	Liikunta- ja urheiluseurojen toiminta-avustus aikuiset (jää avustettavaa 111 000 €). (-30 000€)

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttölouuteen/investointiosaan 2025)
S	102	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2025	Muun yhdistystoiminnan toiminta-avustus (jää avustettavaa 38 000 €). (-2 000€)
S	103	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	12/2025	Nuoren urheilijan stipendiaavustus (jää avustettavaa 12 000 €). (-2 000€)
S	104	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Koululiikunnanohjaus. (-5 000€)
S	105	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Rajattomasti liikuntaa kuntakumppanuussopimus päättämisen pois lukien seudulliseen koulutukseen osallistuminen. Keskitytään ensisijaisesti Turun kaupunkiseutuyhteistyöhön. (-15 000€)
S	106	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Alueurakkojen kustannusten pienentyminen. (-50 000€)
S	107	Liikuntalautakunta		Markus Kalmari	1/2025	Varmistetaan ulkojakentien jäädytys laajemmin aikatauluihin. (0€)
S	108	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Christina Hovi	12/2025	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-30 000€)
S	109	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Pysyvä menojen vähennys - Vahaisessa käytössä olevista pysäköintimittareista luopuminen. (-10 000€)
S	110	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Pysyvä tulojen lisäys - Korotettua pysäköintivirhemaksua (80€) koskevan alueen laajentaminen. (-50 000€)
S	111	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Uusi pysäköinnin tarkastajan virka – nettotulo. (-130 000€)
S	112	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Kimmo Suonpää	12/2025	Pysyvä kunnossapitomenojen vähennys - Hallisten padon silrto TSV:lle. (-100 000€)
S	113	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Mari Helin	12/2025	Pysyvä kunnossapitomenojen vähennys - pakkaavien roskisten käyttöönotto, tyhjennyskertojen vähennys. (-100 000€)
S	114	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Marjo Jaakkola	12/2025	Pysyvä menojen vähennys - selvitys kunnossapidon sopeuttamispotentiaalista. (-100 000€)
S	115	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Laura Suurjarvi	12/2025	Pysyvä menojen vähennys - Vahaisessa käytössä olevien tai vanhentuneista Trimble-sovelluksista luopuminen. (-10 000€)
S	116	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Christina Hovi	12/2025	HTV-luvun sopeuttaminen, - 2,5 htv henkilöstösuunnitelmaa tarkentamalla. (-137 000€)
S	117	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Jyrki Lappi	12/2025	Maanvuokratulojen lisäys, uusien asuintonttien maanvuokrasopimukset. (-100 000€)
S	118	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Jyrki Lappi	12/2025	Kiinteistökehitysalueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden vähennys. (-30 000€)
S	119	Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelk		Korte Sirpa	12/2025	Joukkoliikenteen liikennöintikustannusten vähennys. (-150 000€)
S	120	Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelk		Korte Sirpa	12/2025	Vanhoiden folkuntien kausikorttimatkustuksen lisäys. (-10 000€)
S	121	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Marjo Jaakkola	12/2025	Suunniteltujen palvelutasoparannusten siirtäminen eteenpäin. (-60 000€)
S	122	Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelk		Korte Sirpa	12/2025	Suunniteltujen palvelutasoparannusten siirtäminen eteenpäin. (-65 000€)
S	123	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Mari Helin	12/2025	LUMO-toimenpiteiden menoja ei kasvateta. (-100 000€)
S	124	Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelk		Korte Sirpa	1/2025	Koululaislippuotot ja koululaisten ilmaiset kuljetukset kouluaijan aikana, siirretään sisäiseksi eräksi. (1 000 000€)